

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ І ОСВІТИ ДОРΟΣЛИХ
ІМЕНІ ІВАНА ЗЯЗІОНА**

**РЕКОМЕНДАЦІЇ
науково-практичного семінару
«ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКЛАДАННЯ
ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНИХ ДИСЦИПЛІН:
ВИКЛИКИ ТА РІШЕННЯ»**

(в межах XVII Міжнародної виставки «Інноватика в сучасній освіті»)

29 жовтня 2025 року

Науково-практичний семінар «Підвищення ефективності викладання психолого-педагогічних дисциплін: виклики та рішення», проведений у межах XVII Міжнародної виставки «Інноватика в сучасній освіті», став важливою платформою для обговорення стратегічних напрямів удосконалення психолого-педагогічної підготовки майбутніх педагогів. У сучасних умовах інтеграції української вищої освіти до європейського освітнього простору особливої актуальності набуває проблема підвищення якості викладання психолого-педагогічних дисциплін, що є ключовою складовою професійної компетентності викладача.

Дискусії учасників засвідчили необхідність комплексного оновлення змісту освітніх програм відповідно до положень концепції Нової української школи, державних стандартів базової та профільної освіти, а також імплементації компетентнісної парадигми. Важливими чинниками трансформації є цифровізація освітнього процесу, розвиток дистанційних і змішаних форматів навчання, впровадження інноваційних методик та особистісно орієнтованого підходу. Окрему увагу приділено формуванню професійно значущих якостей викладача, розвитку soft skills і meta skills, а також створенню цифрового навчально-методичного супроводу для оновленого змісту дисциплін.

Семінар об'єднав понад 90 науковців і практиків з різних регіонів України, що дало змогу визначити спільні проблеми, узгодити підходи та окреслити перспективні напрями співпраці. Представлені дослідницькі результати та освітні практики стали основою для формування рекомендацій, спрямованих на підвищення ефективності викладання психолого-педагогічних дисциплін, удосконалення змісту підготовки майбутніх педагогів і розвиток професійної компетентності викладачів у контексті сучасних викликів.

З огляду на викладене, нижче наведено основні рекомендації, що можуть слугувати орієнтиром для закладів вищої освіти, наукових установ та освітніх партнерів у процесі вдосконалення викладання психолого-педагогічних дисциплін, модернізації змісту і технологій навчання.

Для завідувачів кафедр педагогіки і психології

1. Оновлення змісту освітніх програм

- Забезпечити впровадження змістових модулів із психопедагогіки, персонології освіти, актуалізації історико-педагогічних ідей.
- Включити наскрізні теми з проблем психологічних травм дітей, ментального здоров'я та партнерства «вчитель–учень–батьки–громада».

2. Цифровізація навчального процесу

- Організувати створення цифрового навчально-методичного супроводу для психолого-педагогічних дисциплін.
- Забезпечити доступ викладачів до сучасних онлайн-платформ і ресурсів.

3. Підтримка професійного розвитку викладачів

- Стимулювати участь у тренінгах, стажуваннях, програмах розвитку soft skills і meta skills.
- Запровадити систему мотивації (гранти, премії, сертифікація).

4. Моніторинг якості викладання

- Розробити індикатори оцінки ефективності викладання психолого-педагогічних дисциплін.
- Забезпечити узгодженість між підрозділами у зборі та аналізі даних.

Для викладачів психолого-педагогічних дисциплін

1. Імплементація компетентнісного підходу

- Узгоджувати зміст дисциплін із професійними стандартами вчителя та викладача.
- Розвивати ключові компетентності: педагогічну, цифрову, комунікативну, емоційно-ціннісну.

2. Особистісно орієнтоване викладання

- Забезпечувати індивідуалізацію навчальних траєкторій здобувачів.
- Використовувати методики, що сприяють розвитку критичного мислення та рефлексії.

3. Розвиток soft skills і meta skills

- Розвивати комунікацію, лідерство, адаптивність.
- Формувати мислення на зростання (*growth mindset*), що забезпечує готовність до безперервного навчання.
- Підвищувати рівень самосвідомості та здатність регулювати емоції в професійних ситуаціях.

4. Використання цифрових технологій

- Інтегрувати сучасні онлайн-інструменти та адаптивні системи навчання.
- Застосовувати аналітичні підходи для оцінки результатів навчання.